

LA/Petri Jääskinen/AN

17.4.1985

... Till arbetspensionsanstalterna

FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR HELEFFEKTIV INVALIDPENSION ENLIGT APL OCH KAPL

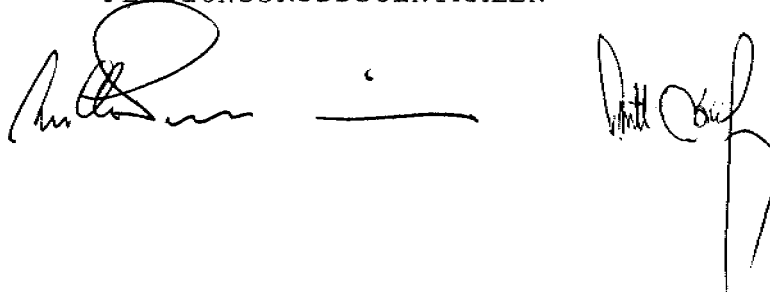
Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare, av 26 § folkpensionslagen och av 27 § sjukförsäkringslagen samt till vissa andra lagar som har samband med dem.

I propositionen föreslås en ändring av stadgandena om förutsättningarna för beviljande av heleffektiv invalidpension enligt APL och KAPL så, att en av förutsättningarna är, att pensionssökanden skall ha bott i Finland minst fem år.

Samtidigt föreslås att stadgandena i APL, FPL, SFL, LFÖPL och FÖPL om samordning av förmåner ändras så, att även i främmande stat beviljad förmån skall kunna beaktas vid samordningen.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart de antagits.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare, till lag om ändring av 26 § folkpensionslagen och till lag om ändring av 27 § sjukförsäkringslagen samt till vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att de stadganden i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden som gäller förutsättningarna för beviljande av invalidpension med full effekt skall ändras så att en förutsättning skall vara pensionstagaren har bott minst fem år i Finland. Likaså föreslås att de i lagen om pension för arbetstagare,

folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare ingående stadgandena om samordning av förmåner skall ändras så att även förmån som beviljats i främmande stat skall kunna beaktas.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart riksdagen har antagit dem.

MOTIVERING

1. Nuvarande läge och föreslagna ändringar

Enligt vår gällande arbetspensionslagstiftning kan rätt till pension uppkomma på grundval av en mycket kortvarig arbetsinsats, som omfattar t.ex. endast en månad. I detta avseende avviker vår pensionslagstiftning från de stadganden som tillämpas i andra länder, där i allmänhet en viss väntetid gäller. Dennas längd varierar från ett till tio år. T.ex. i Sverige är den allmänna förutsättningen för tilläggspension att den försäkrade under minst ett år före pensionsfallet erhållit till pension berättigande inkomster, som vid tidpunkten för pensionsfallet motsvarade minst ett stadgat grundbelopp, eller att den försäkrade under minst två av de fyra år som omedelbart föregått pensionsfallet erhållit till pension berättigande inkomst eller att han förtjänat till pension berättigande inkomst under minst tre år. Följden av att det inte finns något stadgande om väntetid är att en person som kommit till Finland

för att arbeta under en kort tid kan få rätt till en pension som står i uppenbar disproportion till hans kortvariga arbetsinsats och är oskäligt stor med beaktande av att en del av hans pensionskydd borde täckas via en främmande stats socialförsäkringssystem. Avsaknaden av en väntetid inverkas även menligt på underhandlingarna om socialskyddsavtal med främmande stater, eftersom den försvårar en ändamålsenlig samordning av de olika ländernas pensionssystem. Dessa missförhållanden blir särskilt tydliga då det gäller rätten till s.k. invalidpension med full effekt, varvid som till pension berättigande tid utöver sådan tid som baserar sig på egentlig tjänstgöringstid även beaktas tiden mellan pensionsfallet och uppnåendet av pensionsåldern, dvs. den s.k. kommande tiden.

Med hänsyn till det ovan anförda borde stadgandena om beviljande av s.k. invalidpension med full effekt begränsas genom att de kompletteras med kravet på väntetid. Väntetiden kan avse en viss tid under vilken vederbörande hört

till försäkringen eller en viss tid under vilken han bott i landet. Det förefaller inte befogat att skärpa gällande stadganden om försäkringstiden. Däremot skulle kravet på att vederbörande bott i landet en viss tid leda till att en person som uppehållit sig i Finland endast under en kort tid och som borde få sitt egentliga utkomstskydd på grundval av sin arbetsinsats i en främmande stat, inte skulle ha rätt till en större arbetspension än vad hans faktiska arbetsinsats i Finland förutsätter. Inom vårt folkpensionssystem har fem års boende i Finland sedan länge utgjort en förutsättning och erfarenheterna är i allmänhet goda. En motsvarande förutsättning avseende fem års boende i landet för att erhålla invalidpension med full effekt kunde införas i arbetspensionssystemet.

I enlighet med det ovanstående föreslås att till de i 6 § lagen om pension för arbetstagare stadgade förutsättningarna för erhållande av invalidpension med full effekt fogas kravet på att vederbörande skall ha bott fem år i Finland. Följden av att detta krav skulle ingå i förutsättningarna för erhållande av invalidpension med full effekt vore att stadgandet även skulle gälla i lagen om pension för arbetstagare nämnd arbetslöshetspension och familjepension.

Då det kan förekomma exceptionella fall, i vilka den förutsättning som gäller fem års boende i Finland vore oskälig, föreslås att till 6 § fogas ett nytt 6 mom., enligt vilket pensionsskyddscentralen kan besluta om avsteg från kravet på fem års boende.

Det föreslås att motsvarande stadganden om 5 års boende intas i 7 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

I takt med att de internationella kontakterna ökar blir det allt vanligare att en person som ansöker om socialskyddsförmåner har rätt till sådana även från en främmande stat. Endast i få undantagsfall har det enligt vår socialförsäkringslagstiftning varit möjligt att beakta sådana utländska förmåner vid beviljande av pensioner och ersättningar. Då förmån enligt annan lag skall beaktas vid beviljande av förmån, har i allmänhet inte som sådan kunnat beaktas annan än i finsk lag nämnd förmån. Vid samordning av arbetspension med andra pensioner och fortlöpande ersättningar är det i allmänhet inte möjligt att beakta förmån som beviljats i främmande stat. Detta gäller även bestämmande av beloppet av sjukförsäkringsdagpenning och folkpensionens tilläggsdel. Resultatet är att en person som är berättigad till förmån från främmande stat

försätts i en bättre ställning än den vars rättigheter bestäms enbart enligt finsk lagstiftning. I vissa socialskyddsavtal med främmande stater har avseende fästs vid denna brist. Detta är emellertid inte alltid möjligt, redan av den orsaken att praktiska skäl begränsar ingåendet av avtal. För vissa länder är det dessutom främmande att samordna förmåner som utbetalas samtidigt, varvid det inte heller är möjligt att avtala om samordning. För att avhjälpa bristen vore det därför mest ändamålsenligt att inta behövliga stadganden i vår nationella lagstiftning.

På grundval av det ovan anförda föreslås att till 8 § lagen om pension för arbetstagare fogas ett nytt 9 mom., enligt vilket vid samordningen av pensioner kunde beaktas även sådan i främmande stat beviljad förmån som motsvarar i nämnda paragrafs 1 och 5 mom. avsedd förmån, sådan förstnämnda förmån utbetalas. Stadgandet skall inte ovillkorligen tvinga pensionsanstalt att beakta förmån som beviljats i främmande stat. I t.ex. sådana fall där förmån som beviljats i främmande stat är obetydlig och det vore arbetsdrygt och tidsödande att reda ut den vore pensionsanstalten inte vara skyldig att göra omfattande undersökningar för att klargöra förmånen. Vid samordningen skall beaktas endast förmåner som de facto utbetalts till arbetstagaren eller förmånstagaren, eftersom flera länder inte betalar beviljade förmåner till Finland. Samordningsstadgandena i lagen om pension för arbetstagare tillämpas direkt även enligt andra arbetspensionslagar. Det föreslås dock att 7 § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) och 6 § lagen om pension för företagare (468/69) ändras så att i dem även ingår hänvisningar till det föreslagna 6 § 6 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Det kan i vissa fall dröja rätt länge innan en utländsk pensionsanstalt beviljar en förmån. Pensionsanstalten skall enligt förslaget få förrätta samordningen först i det skede då meddelande om utländsk pension fås. Därför föreslås att 8 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare ändras så att pensionsanstalten kan förrätta samordningen på nytt sedan den fått vetskap om i 8 § 9 mom. nämnd förmån.

Det föreslås att samordningsstadganden med motsvarande innehåll intas i ett nytt 5 mom. som fogas till 26 § folkpensionslagen, och i 27 § 1 mom. sjukförsäkringslagen.

2. Propositionens ekonomiska verkningar och ikraftträdandet

Propositionen har ingen nämnvärd ekonomisk betydelse. Den medför inga merkostnader för staten.

Lagarna avses träda i kraft så snart riksdagen har antagit dem.

Det krav på fem års boende som föreslås ingå i 6 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare skall inte tillämpas på sådan arbetstagare som före den föreslagna lagändringens ikraftträdande blivit berättigad till invalidpension med full effekt.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare 6 § 3 mom. och 8 a § 2 mom., sådana de lyder i lag av den 18 januari 1985 (50/85), samt

fogas till 6 §, sådant detta lagrum lyder ändrat genom lagar av den 30 december 1965, den 14 juli 1969, den 29 december 1972 och den 7 januari 1982 (707/65, 469/69, 934/72 och 14/82) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 6 mom. samt till 8 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 20 september 1974, den 28 juli 1978, den 14 december 1979, den 5 februari 1982 och den 4 mars 1983 (749/74, 500/71, 593/78, 914/79, 109/82 och 235/83) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 9 mom. som följer:

6 §

Har arbetstagare innan hans invaliditet begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har invaliditeten börjat innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa nämnd dagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieleddighet (273/79) nämnd studieledighet, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och pensionsåldern. Har arbetsförhållandet inte fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detta såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pen-

sionsåldern endast för så vitt arbetstagaren inte på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagaverksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, har rätt till ett i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda att vid fastställandet av hans invalidpension i enlighet därmed nämnda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad som stadgas ovan i detta moment tillämpas likväl inte vid uträkning av ålderspensionen eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren inte under det år han uppnådde nämnda ålder, med beaktande även av arbetsförhållande i dess helhet, vilket avslutats under nämnda år, haft arbete som omfattas av denna

lag under sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnavårdstiden på nämnda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagaren arbetsförhållande inte fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av till pension berättigande tid i tillämpliga delar vad som stadgas i detta moment.

Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta att invalidpension skall fastställas på det sätt som avses i 3 mom. även om den förutsättning i fråga om boende som stadgas i nämnda moment inte föreligger.

8 §

Vid samordningen kan även i främmande stat beviljad förmån som motsvarar i 1 och 5 mom. nämnd förmån beaktas helt eller delvis.

8 a §

Beviljas ålders- eller invalidpensionstagare i 8 § 1 mom. nämnd pension, livränta eller fortlöpande ersättning, förrättas i 8 § 1 mom. nämnd

-----

samordning på nytt. På grund av samordningen minskas pensionen dock endast så mycket att det sammanlagda beloppet av de i nämnda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det vore, om inte rätt till pension, livränta eller fortlöpande ersättning som avses i första meningen av detta moment hade förelagat. Detsamma gäller i 8 § 5 mom. nämnd samordning, om den som åtnjuter familjepension beviljas i första meningen av nämnda moment åsyftad pension eller fortlöpande ersättning. Likaså förrättas i 8 § 1 mom. nämnd samordning på nytt, då invalidpension som betalas som delpension ändras till arbetslöshetspension eller då pensionen justeras i enlighet med 5 b eller 7 c §. Ytterligare förrättas, om pensionens belopp därigenom blir större, i 8 § 5 mom. nämnd samordning på nytt, då barn som är förmånstagare fyller 16 år eller då annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare. På ansökan förrättas i 8 § nämnd samordning på nytt, även om beloppet av sådan dagpenning, annan pension, livränta eller fortlöpande ersättning som inverkat på samordningen väsentligen förändrats. Samordning kan förrättas på nytt sedan pensionsanstalt fått vetskap om förmån som avses i 8 § 9 mom.

Denna lag träder i kraft den 1985.

Det krav på boende i Finland som stadgas i 6 § 3 mom. gäller inte sådan arbetstagare som förelagens ikraftträdande blivit berättigad till invalidpension vid vars fastställande såsom till pension berättigande beaktats även den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande lön.

2.

Lag

om ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden 7 § 1 mom., sådant det lyder i lag av den 18 januari 1985 (51/85), och

fogas till 7 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 december 1965, den 14 juli 1969, den 18 juni 1971, den 10 april 1981 och den 7 januari 1982 (708/65, 470/69, 501/71, 258/81 och 15/82) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 7 mom. som följer:

7 §

Har till invalidpension berättigad arbetstagare innan invaliditeten begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har arbetstagaren omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar för vilka han inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) nämnd dagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieledighet (273/79) åsyftad studieledighet, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfars, om kvinnlig arbetstagare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen åsyftade tidsperioden om 540 dagar under nämnda tid löpt till ända, om inte den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av nämnda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Det årliga beloppet av ovan nämnd lön förutsätts uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade markbelopp, för vilket på grund av arbetstagarens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår under vilka han i arbete som avses

i denna lag förtjänat minst 800 mark, eller om han under inget kalenderår förtjänar minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränobelopp. Löner som förtjänats före 23 års ålder beaktas dock endast om de förtjänats under det kalenderår under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen nämnda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkningen av ovan nämnda markbelopp för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie beaktas inte tid för vilken arbetstagaren före början av kalenderåret omedelbart före pensionsfallet erhållit sådan dagpenning avvägd enligt förtjänsten som betalas i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Angående beräkningen av markbeloppet stadgas närmare genom förordning.

Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta att invalidpension skall fastställas på det sätt som avses i 1 mom. även om den förutsättning i fråga om boende som stadgas i nämnda moment inte föreligger.

Denna lag träder i kraft den 1985.

I denna lag stadgade markbelopp motsvarar det löneindextal som fastställts för år 1962.

Det krav på boende i Finland som stadgas i 7 § 1 mom. gäller inte sådan arbetstagare som före lagens ikraftträdande blivit berättigad till invalidpension vid vars fastställande såsom till pension berättigande beaktats även den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande lön.

3.

Lag
om ändring av 26 § folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 26 § folkpensionslagen av den 8 juni 1956, sådant detta lagrum lyder ändrat genom lagar av den 5 februari och den 30 december 1982 samt den 18 januari 1985 (103 och 1083/82 samt 53/85), ett nytt 5 mom. som följer:

26 §	1 mom. nämnda förmåner beaktas helt eller delvis.
Vid fastställande av tilläggsdel kan även i främmande stat beviljad förmån som motsvarar i	Denna lag träder i kraft den 1985.

4.

Lag
om ändring av 27 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 27 § 1 mom. sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963, sådant det lyder i lag av den 23 december 1981 (975/81), som följer:

27 §	andra lagen för samma tid utgående ersättningen. Med ersättning med stöd av annan lag kan helt eller delvis jämnställas motsvarande förmån som betalas i främmande stat.
Har försäkrad rätt till ersättning för arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada även med stöd av annan än denna lag, skall till honom för samma arbetsförmåga betalas dagpenning enligt denna lag endast såvida och till den del den överstiger den med stöd av den	Denna lag träder i kraft den 1985

5.

Lag
om ändring av 7 § lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) som följer:

7 §	delar skall iakttas vad som stadgas i 6 § 1 och 3—6 mom. lagen om pension för arbetstagare.
Såsom till pension berättigande räknas den tid som lantbruksföretagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått, innan han uppnår pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga	Denna lag träder i kraft den 1985.

6.

L a g

om ändring av 6 § lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 6 § lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) som följer:

6 §

Såsom till pension berättigande räknas den tid som företagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått innan han uppnår pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga delar

skall iakttas vad som stadgas i 6 § 1 och 3—6 mom. lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1985.

Helsingfors den 29 mars 1985

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister *Matti Puhakka*

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare 6 § 3 mom. och 8 a § 2 mom., sådana de lyder i lag av den 18 januari 1985 (50/85), samt

fogas till 6 §, sådant detta lagrum lyder ändrat genom lagar av den 30 december 1965, den 14 juli 1969, den 29 december 1972 och den 7 januari 1982 (707/65, 469/69, 934/72 och 14/82) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 6 mom. samt till 8 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 20 september 1974, den 28 juli 1978, den 14 december 1979, den 5 februari 1982 och den 4 mars 1983 (749/74, 593/78, 914/79, 109/82 och 235/83) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 9 mom. som följer:

Förslag

Gällande lag

6 §

Har invaliditet inträtt innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa nämnd arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieledighet (273/79) nämnd studieledighet, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och *uppnåendet av pensionsåldern*. Har arbetsförhållandet inte fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detta såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pensionsålderns *uppnående* endast för så vitt arbetstagaren inte på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, har rätt till ett i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda att vid fastställandet av hans i enlighet därmed *utgående* invalidpension nämnda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad som stadgats ovan i detta moment tillämpas likväl inte vid uträkning av ålderspensionen eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsoförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida arbetstagaren inte under det år han

Har arbetstagare innan hans invaliditet begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har invaliditeten börjat innan 360 sådana dagar, för vilka arbetstagaren inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa nämnd dagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieledighet (273/79) nämnd studieledighet, förflutit från arbetsförhållandets upphörande, räknas vid fastställandet av invalidpension, som beviljas på grund av detta arbetsförhållande, såsom till pension berättigande tid även tiden mellan invaliditetens början och pensionsåldern. Har arbetsförhållandet inte fortgått minst fyra månader, räknas på grund av detta såsom till pension berättigande tid den tid som återstår till pensionsåldern endast för så vitt arbetstagaren inte på grund av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, som begynt före förstnämnda arbetsförhållande, har rätt till ett i lag stadgat eller på offentlig pensionsstadga grundat pensionsskydd sålunda att vid fastställandet av hans *invalidpension* i enlighet därmed nämnda tid eller motsvarande arbetsförtjänst redan beaktas. Vad som stadgats ovan i detta moment tillämpas likväl inte vid uträkning av ålderspensionen eller av sådan invalidpension, för vilken den till grund liggande arbetsoförmågan begynt efter det år då arbetstagaren uppnådde 63 års ålder, såvida ar-

Gällande lag

uppnådde nämnda ålder, med beaktande även av arbetsförhållande i dess helhet, vilket avslutats under nämnda år, haft arbete som omfattas av denna lag under sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till uppnåendet av pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnvårdstiden på nämnda sätt beaktas, skall såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagares arbetsförhållande inte fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av till pension berättigande tid i tillämpliga delar vad som stadgas i detta moment.

Förslag

betstagaren inte under det år han uppnådde nämnda ålder, med beaktande även av arbetsförhållande i dess helhet, vilket avslutats under nämnda år, haft arbete som omfattas av denna lag under sammanlagt minst fyra månader. Likaså räknas vid fastställande av kvinnlig arbetstagares invalidpension den tid som återstår till pensionsåldern såsom till pension berättigande tid, såvida hon under tiden efter det 360 dagar förflutit och invaliditeten börjat, vilken tid får uppgå till högst nio år, haft i 4 § 5 mom. avsett barn som är yngre än tre år, dock ej, såvida den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst, utan att barnvårdstiden på nämnda sätt beaktas, skall räknas såsom till pension berättigande tid på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagareverksamhet. Har sådan kvinnlig arbetstagaren arbetsförhållande inte fortgått minst fyra månader, gäller om fastställande av den till pension berättigande tiden i tillämpliga delar vad som stadgas i detta moment.

Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta att invalidpension skall fastställas på det sätt som avses i 3 mom. även om den förutsättning i fråga om boende som stadgas i nämnda moment inte föreligger.

8 §

Vid samordningen kan även i främmande stat beviljad förmån som motsvarar i 1 och 5 mom. nämnd förmån beaktas helt eller delvis.

8 a §

 Beviljas ålders- eller invalidpensionstagare i 8 § 1 mom. nämnd pension, livränta eller fortlöpande ersättning, förrättas i 8 § 1 mom. nämnd samordning på nytt. På grund av samordningen minskas pensionen dock endast så mycket att det sammanlagda beloppet av de i nämnda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det vore, om inte rätt till pension, livränta eller fortlöpande ersättning som avses i första meningen av detta moment hade förelegat. Detsamma gäller i 8 § 5 mom. nämnd samordning, om den som åtnjuter familjepension beviljas i första meningen av nämnda moment åsyftad pension eller fortlöpande ersättning. Likaså förrättas i 8 §

 Beviljas ålders- eller invalidpensionstagare i 8 § 1 mom. nämnd pension, livränta eller fortlöpande ersättning, förrättas i 8 § 1 mom. nämnd samordning på nytt. På grund av samordningen minskas pensionen dock endast så mycket att det sammanlagda beloppet av de i nämnda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det vore, om inte rätt till pension, livränta eller fortlöpande ersättning som avses i första meningen av detta moment hade förelegat. Detsamma gäller i 8 § 5 mom. nämnd samordning, om den som åtnjuter familjepension beviljas i första meningen av nämnda moment åsyftad pension eller fortlöpande ersättning. Likaså förrättas i 8 §

Gällande lag

1 mom. nämnd samordning på nytt, då invalidpension som betalas som delpension ändras till arbetslöshetspension eller då pensionen justeras i enlighet med 5 b eller 7 c §. Ytterligare förrättas, om pensionens belopp därigenom blir större, i 8 § 5 mom. nämnd samordning på nytt, då barn som är förmånstagare fyller 16 år eller då annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare. På ansökan förrättas i 8 § nämnd samordning på nytt, även om beloppet av sådan dagpenning, annan pension, livränta eller fortlöpande ersättning som inverkat på samordningen väsentligen förändrats.

Förslag

1 mom. nämnd samordning på nytt, då invalidpension som betalas som delpension ändras till arbetslöshetspension eller då pensionen justeras i enlighet med 5 b eller 7 c §. Ytterligare förrättas, om pensionens belopp därigenom blir större, i 8 § 5 mom. nämnd samordning på nytt, då barn som är förmånstagare fyller 16 år eller då annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare. På ansökan förrättas i 8 § nämnd samordning på nytt, även om beloppet av sådan dagpenning, annan pension, livränta eller fortlöpande ersättning som inverkat på samordningen väsentligen förändrats. *Samordning kan förrättas på nytt sedan pensionsanstalt fått vetskap om förmån som avses i 8 § 9 mom.*

Denna lag träder i kraft den 1985.

Det krav på boende i Finland som stadgas i 6 § 3 mom. gäller inte sådan arbetstagare som före lagens ikraftträdande blivit berättigad till invalidpension vid vars fastställande såsom till pension berättigande beaktats även den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande lön.

2.

Lag

om ändring av 7 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden 7 § 1 mom., sådant det lyder i lag av den 18 januari 1985 (51/85), och

fogas till 7 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 30 december 1965, 14 juli 1969, den 18 juni 1971, den 10 april 1981 och den 7 januari 1982 (708/65, 470/69, 501/71, 258/81 och 15/82) samt genom nämnda lag av den 18 januari 1985, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lag

Har till invalidpension berättigad arbetstagare omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar för vilka han inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) nämnd dagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieledighet (273/79) åsyftad studieledighet, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas

Förslag

7 §

Har till invalidpension berättigad arbetstagare innan invaliditeten begynt varit bosatt i Finland minst fem år och har arbetstagaren omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten, under en tid av 540 sådana dagar för vilka han inte erhållit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) nämnd dagpenning avvägd enligt förtjänsten eller i lagen om studieledighet (273/79) åsyftad

Gällande lag

såsom pensionsgrundande lön även den lön som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfars om kvinnlig arbetstagare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen åsyftade tidsperioden om 540 dagar under nämnda tid löpt till ända, om inte den tid som återstår till pensionsålderns uppnående eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av nämnda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet. Det årliga beloppet av ovan nämnd lön förutsätts uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade markbelopp, för vilket på grund av arbetstagarens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår under vilka han i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, eller om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränobelopp. Löner som förtjänats före 23 års ålder beaktas dock endast, om de förtjänats under det kalenderår under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen nämnda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkningen av ovan nämnda markbelopp för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie beaktas inte tid för vilken arbetstagaren före början av det kalenderår som omedelbart föregått pensionsfallet erhållit sådan dagpenning avvägd enligt förtjänsten som betalas i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Angående beräkningen av markbeloppet stadgas närmare genom förordning.

Förslag

studieledighet, i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, beaktas såsom pensionsgrundande lön även den lön som han skulle ha förtjänat från invaliditetens början till dess han uppnått pensionsåldern. På samma sätt förfars, om kvinnlig arbetstagare under den tid av högst nio år omedelbart före inträdet av den sjukdom eller uppkomsten av det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten haft i 4 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare avsett barn som är yngre än tre år och den i första meningen åsyftade tidsperioden om 540 dagar under nämnda tid löpt till ända, om inte den tid som återstår till pensionsåldern eller motsvarande arbetsförtjänst, utan beaktande av nämnda barnavårdstid, skall räknas såsom berättigande till pension på grund av annat arbets- eller tjänsteförhållande eller företagareverksamhet. Det årliga beloppet av ovan nämnd lön förutsätts uppgå till samma i enlighet med 9 § lagen om pension för arbetstagare justerade markbelopp, för vilket på grund av arbetstagarens arbetsförhållande i genomsnitt erlagts försäkringspremie i enlighet med denna lag under de kalenderår under vilka han i arbete som avses i denna lag förtjänat minst 800 mark, eller om han under inget kalenderår förtjänat minst detta belopp, till samma belopp som nämnda gränobelopp. Löner som förtjänats före 23 års ålder beaktas dock endast om de förtjänats under det kalenderår under vilket den sjukdom, det lyte eller den skada som utgör den huvudsakliga orsaken till invaliditeten uppkommit, eller under vilket den ovan i andra meningen nämnda tidsperioden om 540 dagar löpt till ända, eller under tre kalenderår omedelbart före förstnämnda år. Vid beräkningen av ovan nämnda markbelopp för vilket i genomsnitt erlagts försäkringspremie beaktas inte tid för vilken arbetstagaren före början av *kalenderåret* omedelbart före pensionsfallet erhållit sådan dagpenning avvägd enligt förtjänsten som betalas i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Angående beräkningen av markbeloppet stadgas närmare genom förordning.

Av särskilda skäl kan pensionsskyddscentralen besluta att invalidpension skall fastställas på det sätt som avses i 1 mom. även om den förutsättning i fråga om boende som stadgas i nämnda moment inte föreligger.

*Gällande lag**Förslag*

*Denna lag träder i kraft den 1985.
I denna lag stadgade markbelopp motsvarar
det löneindex tal som fastställts för år 1962.
Det krav på boende i Finland som stadgas i 7 §
1 mom. gäller inte sådan arbetstagare som före
lagens ikraftträdande blivit berättigad till in-
vald pension vid vars fastställande såsom till pen-
sion berättigande beaktats även den tid som
återstår till pensionsåldern eller motsvarande lön.*

4.

Lag

om ändring av 27 § sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 27 § 1 mom. sjukförsäkringslagen av den 4 juli 1963, sådant det lyder i lag av den 23 december 1981 (975/81), som följer:

*Gällande lag**Förslag*

27 §

27 §

Har försäkrad rätt till ersättning för arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada även med stöd av annan än denna lag, skall till honom för samma arbetsförmåga betalas dagpenning enligt denna lag endast såvida och till den del den överstiger den med stöd av den andra lagen för samma tid utgående ersättning.

Har försäkrad rätt till ersättning för arbetsförmåga på grund av sjukdom, lyte eller kroppsskada även med stöd av annan än denna lag, skall till honom för samma arbetsförmåga betalas dagpenning enligt denna lag endast såvida och till den del den överstiger den med stöd av den andra lagen för samma tid utgående ersättningen. Med ersättning med stöd av annan lag kan helt eller delvis jämsställas motsvarande förmån som betalas i främmande stat.

*Denna lag träder i kraft den
1985.*

5.

Lag

om ändring av 7 § lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 7 § lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) som följer:

Gällande lag

7 §

Såsom till pension berättigande räknas den tid lantbruksföretagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått, innan han uppnådde pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga delar vad i 6 § 1 och 3—5 mom. lagen om pension för arbetstagare är stadgat skall tillämpas.

Förslag

7 §

Såsom till pension berättigande räknas den tid som lantbruksföretagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått, innan han *uppnår* pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga delar *skall iakttas vad som stadgas* i 6 § 1 och 3—6 mom. lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
1985.

6.

Lag

om ändring av 6 § lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 6 § lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) som följer:

Gällande lag

6 §

Såsom till pension berättigande räknas den tid företagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått, innan företagaren uppnådde pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga delar vad i 6 § 1 och 3—5 mom. lagen om pension för arbetstagare är stadgat skall tillämpas.

Förslag

6 §

Såsom till pension berättigande räknas den tid som företagares förvärvsverksamhet efter denna lags ikraftträdande fortgått innan *han uppnår* pensionsåldern, varvid likväl i tillämpliga delar *skall iakttas vad som stadgas* i 6 § 1 och 3—6 mom. lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
1985.